

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 12:50 P
Negyedévre 37:50 P

Őszintén — a gyermekakcióról

Tegnap számunkban közöltük, hogy 500 gyermek van útban a fővárosból Debrecenbe. Éhezés helyett rendes életet és étkezést várnak, remélnék városunktól. Szeretnék azt hinni, hogy egész Debrecen várja érkezésüket és örül, hogy ezek a gyermekek városunkban nyugalmat találhatnak. Szeretnék hinni, hogy az a sok szó, amely a budapesti gyermekek megmentése érdekében elhangzott, az a sok betű, amely érdekükben papírra került: nem szócsészlés és papírpocsékiás volt csupán.

Szeretnék mindezt hinni — de valljuk be — nehezen megy.

Ha a debreceni utcákon tömegivel olvasható plakátok mértékét jelenthetnék, ha a megjelent újságcikkek kifejezhetnék a közönség erőfeszítésének nagyságát: akkor azt kellene mondanunk, Debrecen sokat tett. Ha azonban utánanéznünk a kérdésnek annál a szervnél, mely a budapesti gyermekek vidékretelepítését kezdeményezte — a Nemzeti Segély —, sokkal szomorúbb lesz a kép és ingatagabb a hit.

A tények beszélnek!

Közel egyhónapos propaganda, agitáció eredményeként Debrecenben mindössze 550 gyermek elhelyezését vállalták a családok. Valami kevés ez a szám. Reálisan számolva, Debrecennek legalább 5—6000 gyermeket kellene Budapestra vinni. Az eddigi eredmény nem kielégítő.

Még beszédesebbé válnak a tények, ha a számokat felboncoljuk. Az 550 debreceni jelentkezők legnagyobb részét munkások, csak maga a vagonvári munkásság 100 gyermek ellátását vállalta. Jórészt távoltartotta magát a közepes osztály a gyermekmentéstől, mozdulatlanok maradtak a gazdák is, akikre pedig teljes joggal — leginkább számítottunk volna.

Határozottan meg kell állapítanunk, hogy ez a részvétlenség különlegesen körjelző tünet. Még mindig sokan vannak, akik messianisztikusan kívülről, vagy felülről várják az áldást, akik azt várják, hogy személyes áldozatvállalásuk nélkül is elboldogul a demokrácia. Sokan vannak olyanok is, akik csupán azért, mert egy akciót egyik vagy másik párt kezdeményezte, azt kizárólag a kezdeményező magánügyének, belügyének tekintik és abban résztvenni nem akarnak.

Nem szabad azt gondolnunk, hogy a Nemzeti Segély — mint a gyermekakció kezdeményezője — egyedül kell megoldja a gyermekek elhelyezésének és ellátásának egész kérdését. A Nemzeti Segély feladatakor megoldására hi-

Szovjet előnyomulás Danzigtól nyugatra

**A Rajnán átkelt amerikai csapatok tovább nyomulnak előre
Programot adtak az új demokratikus román kormány miniszterei**

Moszkva, március 9. (MTI) A 2. bjelorusz arcvonal csapatai március 8-án

elfoglalták Bütow és Barnow városokat Danzig irányában, a német védelem jól kiépített támaszpontjait és fontos közlekedési gócpontokat, valamint több mint 300 más helységet. Március 7-én az arcvonal csapatai több mint 2000 német katonát és tisztet ejtettek foglyul.

Csapatok Stettin irányában Stargardtól északnyugatra és nyugatra folytatták az Odera keleti

partjának megtisztítását és több mint 60 helységet foglaltak el.

1. bjelorusz arcvonalunk csapatai március 7-én több mint 3000 német katonát és tisztet ejtettek foglyul.

Magyarországon, a Balatontól északkeletre és délre csapataink folytatták az ellenség erős gyalogos és páncélos erőkkel indított rohamainak visszaverését.

Március 7-én valamennyi arcvonalon megrongáltunk, illetve megsemmisítettünk 116 német harcocsit és 39 repülőgépet.

A 3. amerikai hadsereg is elérte a Rajnát

London, március 9. (MTI) Az 1. amerikai hadsereg páncélos kötelékei ma a Rajnán túl létesített hídfeállításukból nyomultak előre s nagy német hadianyag- és lőszerraktárak kerültek kezükre. A német foglyok olyan nagyszámúban özönlnek a szövetséges vonalakból, hogy nincs, aki vigyázzon rájuk. Mind több és több amerikai kötelék és hadianyag árad át szüntelenül a folyón. A nyugati front egész arcvonalán az új hídfeállítás örömmüjongást keltett a szövetséges csapatok katonáiban. Eisenhower tábornok elismerését fejezte ki az 1. amerikai hadsereg parancsnokának.

A szövetséges csapatok főhadiszállásán biztonsági okokból titoktartást rendeltek el a hadművelet részleteivel kapcsolatban, de azt közölték, hogy

az átkelést szerdán délután Bonn és Koblenz között, Remagennél hajtották végre az amerikai csapatok.

Az itteni híd sértetlen volt, a szövetségesek vesztesége elenyésző. A tudósítók közölték, hogy

a hídő szilárd és óránként növekszik.

A német ágyúk tüze elenyésző. Az éjszaka jelentették, hogy a németek ellenállása még mindig csekély.

Mintegy 350 szövetséges közép-

vatott szerv, amelynek minden társadalmi segélykérdésnek elérnie kell járnia. De éppen ezért a részfeladatoknál segítségére kell sietnie az állampolgárnak. A Nemzeti Segély lehozza a gyermekeket a fővárosból, elhelyezi őket, de ezeken kívül főfeladata mégis csak az, hogy a Budapesten fenn-

bombázó tegnap a frontmögötti városokban német hadoszlopokra csapott le, hogy megakadályozza a hídfeállítás irányuló csapatmozdulatokat. Vadász- és légharító-ellenállás nem volt és a szövetséges repülőgépek veszteség nélkül tértek vissza.

Az amerikai ágyúk Koblenz felé lövik. A 3. amerikai hadsereg kötelékei

elérték a Rajna-menti Andernachot

és 12 km-re a várostól északnyugatra elvágta a Bonnba vezető utat Bonn város fele szövetséges kézen van. Egy frontudósító szerint német ágyúk tüze zúdult a városra és számos német polgári lakost ölt meg. A 3. amerikai hadsereg eddig 200.000 foglyot ejtett.

Az új román hadügy- és belügyminiszter programja

London, március 9. (MTI) Az új román hadügyminiszter első napiparancsa a következőket mondotta: „Programom hithű és őszinte együttműködés a dicsőséges szovjet és szövetséges seregekkel, amelyek értékelni fogják a csatateren hozott áldozatainkat. A háború elérkeztet végső szakaszához és a győzelem a nagy Egyesült Nemzetek oldalán be-

Az arcvonal északi részén az 1. kanadai hadsereg kötelékei elfoglalták Xantent, a weseli hidakat védő német erődállást s elértek a Rajnához.

Szövetséges repülőgépek immár a 17. éjszaka megszakítás nélkül bombázták Berlint. Több mint 1350 amerikai nehézbombázó 500 vadászgép kíséretében a Ruhr-vidéki és Rajna-menti hadiövezetben vasútvonalakat és olajtelepeket támadott. A támadások főbb célpontjai az essen, siegeni és gelsenkircheni rendezőpályaudvarok voltak. Csak egy bombázógép veszett oda. Brit bombázók az éjszaka nagyerejtű támadást intéztek Cassel ipari város és hadtáppócpont ellen.

Görög csapatok sikeres partraszállása Melos szigetén

London, március 9. (MTI) Görög csapatok szerdán partraszálltak Meloson, az Égei-tenger egyik szigetén. A német helyőrség parancsnoka elesett és a görög csapatok számos foglyot ejtettek.

Harcok Mandalayban

Washington, március 9. (MTI) Burma-ban a 13. hadosztály indiai csapatai bevonultak Mandalayba. Mac Arthur jelent a Fülöp-szigetekről, hogy amerikai csapatok fejtették előnyomulásukat Manillától északnyugatra. A kínai partvidéken szövetséges bombázók csúszlyes-tek 10 japán olajszállító hajót.

fog következni.”

Georgescu, az új román belügyminiszter tegnap a következőket jelentette ki: „Meg fogom tisztítani az országot minden fasiszta elemtől és a háborús bűnösöktől, akik fogják nyerni méltó büntetésüket. Megígérem, hogy intézkedések fognak történni a polgári lakosság élet- és vagyonbiztonságának biztosítására.”

maradt munkásság ellátásáról gondoskodják. Ha a Nemzeti Segélynek vidéki gyűjtéseit a gyermekeknek át kell adnia, akkor mitsem tud juttatni a pesti munkásságnak.

At kell éreznie az egész társadalomnak ennek a kérdésnek súlyát és bonyolultságát. Meg kell ér-

teni, hogy a budapesti gyermekek a jövőt jelentik és hogy Budapest megmentése tulajdonképpen az iparcikkek nélkül élő vidék önségélye. Ha ezt megérti mindenki — bizonyára készségesebben és hőségesebben fogják vállalni az éhezni váró gyermekek elhelyezését.

A román sajtó egyöntetűen támogatja a Groza-kormányt

Moszkva, március 9. (MTI) Bukaresti hírek szerint a román lapok az új Groza-kormányt egyhangú helyesléssel fogadták. Valamennyi újság közölte a kormány alakításáról szóló rendeletet. A fővárosban megjelenő „Universul” című lap vastag betűkkel az első oldalon hozza a király által aláírt rendeletet az új kormány alakításáról és közli Groza, Tatarescu és a többi miniszter

fényképeit. A lapok leírják, hogyan tette le az új kormány az esküt a királyi palotában. Bukarestből jelentik, hogy Visinszki és Malinovszki marsall fogadták a miniszterelnököt. A lapok hozzátézik, hogy Grozát 1918 és 1927 között hatszor választották meg képviselőnek és Antonescu kormányzása idején a diktatúra elleni harcáért több ízben állították hadbíróság elé.

A németek már saját honfitársaikat fosztogatják

— Az „Izvesztija” haditudósítójának cikke. —

Moszkva, március 9. (MTI) A Vörös Hadsereg csapásai alatt visszavonuló német katonák most már saját honfitársaikat fosztogatják. Falvakban és városokban mindenféle hírdetményeket olvasunk: „Minden fosztogatót helyszínen fogunk kivégezni.” Hitler katonái megtagadják meg magukat! Most, hogy az idegen országokat elvesztették, saját honfitársaikat fosztogatják. Átkozott fajzat. Németországban valamilyen formában mindenkinek köze van a rabláshoz. Egy németországi faluban, amikor bejártunk a házba, talpraugrottak a németek és mintegy vezényszóra magasba emelték kezüket. Alázatosak. Jól tudják, mit vittek véghez katonák orosz földön. Bűnszándékkal, alázatosan emelik magasba kezüket. Majd egy Volksturm-század parancsnokával találkozunk. Tüppörös emberke. Szerinte már nyilvánvaló, hogy Németország elvesztette a háborút. A Volksturm nem mentheti meg Hitler. Ha a tucatnyi német hadosztály nem tudta megállítani az oroszok támadását, akkor a Volksturm ágyúállítékai egyebet aligha jelent. Foglalkozásra néve kertész, különleges katonai kiképzésben voltam részvevő. Százada szétugrott és 6 egyedül maradt. Gépkocsink egy vasútvonalon halad át a vasútvonal nem szerepel a térképén. 4 utakat fénygallyakkal álcázták. Ki-

derül, hogy itt volt a németeknek egy titkos üzemük. Hamarosan újabb embercsoport érkezik. Amikor megtudták, hogy szovjet tisztek vagyunk, valamennyien gépkocsinkhoz rogtantak. Kényszermunkások voltak, akiket Hitlerék hurokoltak ide, 10.000 rabszolga dolgozott itt, közülük sok nő. Nem tudják, mit gyártottak itt a németek, mert külön barakokban voltak elhelyezve és nem volt szabad a többi barakok lakóival érintkezniük. A németek egy héttel a Vörös Hadsereg odaérkezése előtt felrobbantották a gyárat. A németek a munkások legnagyobb részét az ország mélyébe barcolták, vagy megbírták. Csapán egy kis csapatnak sikerült elrejtőznie az erdőben. Gépkocsink most egy híddel érkezik. Szorgos munka folyik. Szovjet katonák hídait vernek. Az épülő híd felett a következő felirásokat olvashatjuk: „A híd hártről készült, elkészítésével siettetjük Németország szétzúzását.” „Elvégezték-e nagy munkát? Minden bevett szög siettetni győzelemünket.” A híd egyik részén zászlót látunk arany betűkkel: „A legjobb építők szakasza.” Ugyanígy zászlót a legjobb munkáscsoport kap a szovjet frontokban, valahol Oroszországban. A híd elkészült. Szovjet tankok robbognak át rajta és a hídszok ezt kiáltják feljükk: „Szerecsés utat, elvátsnak! Értetek el mihamarabb Berlinbe!”

A köztisztviselők tagjai lehetnek politikai pártoknak

A kormány tagjai március 8-án délután 3 órakor Miklós Béla miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak.

A miniszterelnök bejelentette, hogy *Sztálin marsall* táviratban köszönte meg a magyar kormány üdvözlését, amelyet a Vörös Hadsereg iránt fejezett ki abból az alkalomból, hogy a szovjet csapatok Budapestet, a magyar fővárost a német megszállóktól felszabadították.

Vörös János honvédelmi miniszter előterjesztésére a minisztertanács a szolgálati szabályzat bizonyos részeit módosította olyan irányban, ahogy az a demokratikus fejlődésnek megfelel. Megváltozott a nősülési szabályzat is, amely a kauciót eltörli. Megszűnik a becsületügyi szabályzat is, abból az elvből kiindulva, hogy minden becsület egyenlő, tehát a katonatisztek becsületével kapcsolatosan külön eljárás nem indokolt. Foglalkozott továbbá a minisztertanács a legénységi zsolddal és a haditagságból

visszatértek illetményeivel, valamint a rögtönbíráskodás elrendelésével is.

Valentiny Agoston igazságügy-miniszter előterjesztése értelmében a minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a közalkalmazottak ezentul politikai pártok tagjai lehetnek, szakszervezetekbe léphetnek és ezt kiemelték a bírákkal kapcsolatosan is. Az igazságügyi miniszter egy másik előterjesztése szerint ezentul a „királyi” jelző a hivatalos használatban megszűnik.

Takács Ferenc iparügyi miniszter az állami ipari üzemek pénzügyi-szélesítéséről tett előterjesztést.

A minisztertanács 7 órakor ért véget és pénteken délután 3 órakor folytatódott.

Zsír, cukor, tejtermék, méz vásárol **Első Szilágysági hüflé, falatozó,** Csapó-utca 5. Allódi-palota mellett.

Víg színház-mozgó Mai műsor. **Kenverharc** Világhírű és időszerű amerikai film, érdekes kísérőműsorral Legújabb orosz híradó. Előadások nétköznap 1 óra 3 és 4 órakor, vasárnap d. e. 11, d. u. 1, 1 óra 3 és 4 órakor. Pénztárnyitás nétköznap 1 óratól, vasárnap 10-től folytatóság.

APOLLO-MOZI

Az orosz filmgyártás kimagasló alkotása

Párttitkár

Előadások: d. u. 1, 1 óra 3 és 4. vasárnap d. e. 1 órakor ja

Tizenhárom szekér élelmiszert gyűjtött Hajdúdorog a honvédségnek

Az adományokat átadták a honvédelmi miniszternek

Az új, demokratikus Magyarország egyik legelső feladata a néphadsereg felállítása, hogy a szabad nemzetek oldalán mi is résztvegyünk a nácizmus leverésében. A magyar nép, amely eddig idegen célokért vértelt, megértette a néphadsereg felállításának nagy jelentőségét, mert a honvédségbe való jelentkezésen túl olyan kezdeményezéseket is indítottak, amelyek bizonyítják: a magyar nép tudja, hogy az új hadsereg a saját ügye.

A honvédség iránt érzett szeretet megnyilatkozása volt a hajdúdorogi kezdeményezése. A hajdúdorogi Magyar Kommunista Párt és Nemzeti Parasztpárt tagjai elhatározták, hogy gyűjtést indítanak a honvédség érdekében, felszólítják a párt tagjait és a község egész lakosságát, járuljon hozzá élelmiszeradománnyal az új honvédség ellátásához. Bagdi Károly, a Kommunista Párt hajdúdorogi titkára állt az akció élére, amelynek napok alatt igen nagy eredménye lett.

Péntek délelőtt szekérkaraván jelent meg Debrecenben a honvédelmi minisztérium előtt. Tizenhárom szekér vonult fel, telve élelmiszerekkel: a hajdúdorogi adományát hozta a néphadseregnek, hatalmas tömeg vette körül a szekereket és érdeklődve nézte az értékes rakományt. Négyezerötven darab 4 kilogrammos kenyér, 1 mázsa szalonna, 8 és fél mázsa liszt, 2 és fél mázsa bab és másfél mázsa vöröshagyma sorakozott szép rendben a hajdúdorogi szekereken. A járókelők érdeklődésére kiderült, milyen lelkesedéssel folyt a gyűjtés Hajdúdorogon. Elmondották a kocsikkal jött hajdúdorogiak, hogy egyik társuk, ill. Szakál György, a Nemzeti Parasztpárt tagja az egész felajánlott lisztkészletet csaknem egvedül bocsátotta rendelkezésre.

E közben Gyuró István, Bereczky Imre és Sztójka György, a Magyar Kommunista Párt tagjai, akiket a hajdúdorogiak az élelmiszerszállítmány átadásával megbíztak, megjelentek Vörös János honvédelmi miniszter előtt. A küldöttség szónoka beszámolt a hajdúdorogi kezdeményezéséről. A honvédelmi miniszter nagy örömmel fogadta a küldöttség vezetőjének beszámolóját. Válaszában kijelentette, hogy a hajdúdorogi kezdeményezését milyen jelentékeny lépésnek tartja. Rámutatott arra, hogy az új magyar hadseregnek tényleg a nép hadseregének kell lenni. Olyan lesz ez a hadsereg, hogy mindenütt szeretettel és büszkeséggel nézzen majd rá. Azt szeretné, ha tagjai a magyar nép kedvencei lennének és mindenütt olyan szeretettel fordulnának feléjük, mint most a hajdúdorogiak. Bejelentette a miniszter azt is, hogy külön levélben köszöni meg a hajdúdorogiaknak a 13 szekér tartalmát.

Farkas Mihály, a Magyar Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagja, aki résztvett az élelmiszertátadás aktusánál, bejelen-

tette, hogy a Magyar Kommunista Párt a hajdúdorogi példát országos akció alapjának tekinti és felhívja majd országosra a figyelmet arra, hogy kövessék mindenütt a hajdúdorogi kezdeményezését.

Vörös János honvédelmi miniszter köszönete

Vörös János honvédelmi miniszter a mai napon igen meglepő sorokat intézett a hajdúdorogi Nemzeti Parasztpárt elnökéhez és a Magyar Kommunista Párt hajdúdorogi szervezetének titkárához abból az alkalomból, hogy a fenti pártok kezdeményezése és közreműködése folytán a hajdúdorogi magyarok a honvédségnek visszaadott magyar hadifoglyok helyzetét 13 kocsis élelmiszer adományozásával enyhítették.

A honvédelmi miniszter köszönet leveleiben különösen rámutatott arra, hogy ez az adomány a legjobbkor jött és a legjobb helyre került, mert a nehéz küzdelmeket átélő honvédek sürgős megsegítése a legelsőhrendű magyar feladatok közé tartozik.

A honvédelmi miniszter végül abbéli reményének adott kifejezést, hogy ez a nemes cselekedet a mai nehéz gazdasági viszonyok ellenére is bizonyára sok követőre fog találni.

Köszönetnyilvánítás

A magyar hadifoglyoknak a debreceni Pavilon-laktanyából való kiszabadulása alkalmából a debreceni honvéd állomás-parancsnokság ezúton fejezi ki őszinte köszönetét Debrecen város és környéke polgári társadalmának a hadifoglyoknak juttatott szeretetadományokért.

Külön köszönetet mond az egyházak vezetőségének, Debrecen város iskolái vezetőinek és növendékeinek, Hosszú-pályi, Nagyléta, Pocsaj, Újléta és Általános közönség lakosságának azért a nagy mennyiségű szeretetadományért, amelyet a hadifoglyoknak juttattak és amellyel lényegesen hozzájárultak ahhoz, hogy a hadifoglyok nehéz helyzetét enyhítsék.

Kérem Debrecen város és környéke polgári társadalmát, hogy hazafias aldozatkészségével az új népi demokratikus magyar hadsereget továbbra is ugyanolyan lelkesedéssel és szeretettel támogassa.

Kövről alezredes, 6. honv. ker. parancsnoka,

Vasárnap lesz a Nemzeti Bizottság ankétja

Vasárnapra halasztották a Nemzeti Bizottság által összehívott társadalmi egyesületek és politikai pártok ankétját a budapesti gyermekek vidékretelepítése kérdésében. A városháza 16. szobájában délután 2 órakor lesz megtartva.

Fülöp

„Aranyas”

(volt Frohner) vendéglő és étterem Piac-utca 67. szám, f. hó 11-én vasárnap MEGNYILIK.

MODERN

cégtáblák Bordás címléptőnél PIAC-UICA 71.

Gyöngyösi János külügyminiszter nyilatkozata a magyarországi deportáltak sorsáról

A kormány legyzéket intézett érdekükben a Szovjetunióhoz

Nemsokára egy éve lesz, hogy a magyar pályaudvarokon lepecsételt vagonok indultak el a szerencsétlenek százazreivel ismeretlen cél felé. A Gestapo ügynökei jártak ebben az időben a budapesti utcákat, csendőrkülönítmények szálltak ki a vidéki városokba. Gyanútlan pestiek léptek ki reggel a budapesti bérházak kapuján. Riadt embereket hajszoltak csendőrszuronyok között a vidéki városok állomásaira, hogy néhány óra múlva rájuk zárják a vagon ajtaját.

1944 tavaszán voltunk akkor, Sztójay-kormányja intézte egy szerencsétlen ország sorsát csendőrökkel, SS-legényekkel és hóhérsegéddé előléptetett detektívekkel. És most, majdnem egy esztendővel később, 1945 tavaszát várva, a dermedtségéből ocsudó ország előtt lassan bontakozik ki a kép, mi történt akkor a politikai üldözöttakkal, zsidókkal, akiket az SS-legények és csendőrök pusztasága a vagonokba hajszolt.

A felszabadított Magyarország városában itt is, ott is fellünek egy-egy csikosruhás, csontig soványodott ember. A több mint 700.000 deportált egyik szerencsés megmenekültje ő. Véletlenül életbemaradt tanúja egy szadista rendszer vadállati kegyetlenkedéseinek. A világ minden részén bizottságok alakultak, a szabad nemzetek külügyi hivataliban készülnek a jegyzőkönyvek és tanácskozások folynak, hogyan tiessenek a fasizmus e szerencsétlen áldozatainak megsegítésére.

Pénteken reggel ezekről a kérdésekről beszélünk Gyöngyösi János külügyminiszterrel. Megkérdeztük, milyen adatok állnak a kormány rendelkezésére a magyarországi deportáltakokról?

— Magyarországon különösen a keleti és északkeleti országrészekről nagy tömegben történtek a deportálások. A Sztójay-kormány alatt májusban kezdődött meg a zsidók tömeges deportálása. A deportáltak sorsáról pontos értesülések nincsenek, csupán annyit tudunk rájuk, hogy legnagyobb részüket Kassán adták át a német hatóságoknak, egyrészt pedig Bécs környékére szállították. Szállításuk hatalomra jutásával nagy tömegben indult meg a keresztény vallású magyarok deportálása és a pesti zsidók elbarcolása.

— Mi történt ezekkel a deportáltakakkal? — kérdeztük a külügyminisztertől.

— A deportáltak értesülésünk szerint munkatáborba kerültek — mondja Gyöngyösi János. — A Kassán át deportáltakat lengyelországi gyűjtőtáborokba helyezték el. Azoknak vallomásaiból, akiknek sikerült megmenekülni a Vörös Hadsereg elfoglalása következtében a gyűjtőtáborokból, a következőket állapítottuk meg: A szállítványokat megérkeztük után német fizetk vizsgálják át és különválasztották a gyermekeket, a munkaképtelen öregeket és betegeket. Őket mindjárt a tömeggyűlésekre berendezett haláltáborba vitték, gázszel megmérgezték és holttestüket kemencékben elégették. Olyan vallomások is vannak, hogy a csecsemőket eleve nem dobták a kemencékbe. A visszatért menekültek egyrésze ezekben a haláltáborokban kapott munkabeosztást. Arra kényszerítették őket, hogy a kivégzettek hulláját vigyék a kemencékbe. Egyik-másik vallomás szerint nem egyszer megtörtént, hogy a szerencsétlen deportált saját hor-

Megkérdeztük ezután a külügyminisztert:

— Milyen lépéseket tett a magyar kormány a deportáltak ügyében?

— A németek által elbarcolt áldozatok megsegítése érdekében a szövetséges hatalmak már kezdetől fogva mindent elkövettek. A Szovjetunió — amelynek népét a deportálások a legsúlyosabban érintették, hiszen többmillióra tehető azoknak a szovjet polgároknak száma, akiket a németek a haláltáborokba hurcoltak — rendkívül állami bizottságot létesített. A bizottságnak az a feladata, hogy egyrészt feltárja a német kegyetlenkedéseknek egész történetét, másrészt, hogy a megmenekült életbenmaradt deportáltakon segítsen. Roosevelt és Churchill több ízben rádiókiáltványban fordultak egy a németekhez, megtorlással fenyegetve őket, mint az európai nemzetekhez, hogy a bukálós, menekülő deportáltakat, zsidókat és más nemzeti-egységeket részeseiknek támogatásban.

— A magyar kormány a magyarországi deportáltak érdekében kötelességnek tartotta, hogy a nemzeti lépéseket tegyen, melyek arra lehetőséget nyitnak. A Vörös Hadsereg magyarországi, lendülettel előnyomulása sok lengyelországi haláltáborból és gyűjtőhelyet szabadított fel. Melyek Moszkvába érkeztek a fegyverszállítási tárgyalásokra, a lengyel táborokból esetleg elkerülő magyar deportáltak érdekében érintkezésbe léptem a szovjet külügyi népbizottsággal és közvetlen a fegyverszállítást aláírása után, tehát még január 20-án jegyzéket intéztünk ebben az ügyben a Szovjetunió kormányához.

Budapest élelmezésének kérdéséhez

Március 2-án a „Magyar Távirati Iroda” illetékes helyről kapott értesülés alapján közölte: „Budapestre eddig elment 625 vagon élelmiszer, ebből 26 vagon szállítvány ügye kérdéses. Hogy mennyi érkezett meg Budapestre, azt csak a budapestiek tudnák megállapítani. Hogy miért nem érkezett meg a többi, külön nyomozást igényel.”

Mi ezt az illetékes helyről kapott nyilatkozatot nem közöltük, mert

Budapest élelmezési viszonyainak ismeretében tudjuk, hogy ezek az adatok nem felelnek meg a valóságnak.

A „Szabadság” március 3-i száma beszámol a március 2-án a budapesti polgármester elnöklethele megtartott élelmezési értekezletről. Vas Zoltán közlése alapján bizonyos ez alkalommal közölte:

Szappannakvaló zsíradékot fagyút, olajat v e s z e k

Salgó-szappanüzem

Ajánlatokat Adorján-cégnél, Ferenc József-út 83, az udvarban.

Távolletemből hazakerkeztem, üzleti működésemet folytatom. Legmagasabb áran vásárolok gyapút mindenemű bört és ango rászórt.

Friedländer Testvérek HATVAN-UTCA 37. SZ.

Vasárnap délelőtt 10 órakor
Szakasits Árpád, Ries István és Marosán György
beszélnek a Szociáldemokrata Párt
nagygyűlésén az Arany Bika nagyltermében

Kérésünkkel teljes megértésre találtunk. Bizonyosak vagyunk abban, hogy a lengyel területen előkerülő és még életben maradt magyarországi deportáltakat a Szovjetunió megfelelő orvosi segítségben és ellátásban részesít és mielőtt hazaszállításuk lehetővé válik, visszaküldi őket Magyarországra. A Szovjet rendkívül állami bizottságnak megállapítása alapján értesítést fogunk kapni azokról a magyar állampolgárokról, akik a lengyel táborokban a németek vadállati kegyetlenségének áldozatul estek. Sajnos, az egyéb felvetett elgondolások a még német kézen lévő sok magyar deportált megmenetése érdekében keresztülvihetőnek, jóllehet tökéletesen érthető a szerencsétlen áldozatok hozzátartozóinak kétségbeesett igyekezete, hogy minden módon és eszközzel segítsen akarnak a deportáltakon.

Eddig tart a külügyminiszter nyilatkozata. És egyre gyűlnek az adatok, amelyek a minden emberi képzeletet felülmúló borzalmakról és szenvedésekről beszélnek. A Vörös Hadsereg diadalmas előretörése egyre újabb és újabb táborokat szabadít fel. Minden felszabadított tábor újabb bizonyítékok tömegét jelenti az összeomló Németország szörnyű büntüléstromán. Amint a hadműveletek távolodnak a felszabadított táborok felől és a lengyel területek pacifikálása megtörténik, remélni lehet, hogy Magyarország hatóságai szervek kérésük fel a haláltáborokat, hogy közreműködjenek a deportáltak felkutatásában.

Gál György.

777 budapesti gyermek elhelyezését vállalta eddig Hajdu vármegye

Az éhező budapesti gyermekek jobb életkörülmények közé juttatását Hajdu vármegye szívélyének tekinti. A gyermekek elszállásolására, élelmezésére állandóan jelentkeznek, s eddig a három megyei város kivételével, 777 család vállalt egy-egy pesti gyermeket. Ez a szám egyáltalán nem üti meg ugyan a kívánt mértéket, de a jelentkezések még folynak, úgyhogy minden remény megvan az ellátott gyermekek számának növekedésére.

A legnagyobb megértést Balmazújváros tanúsította, ahol 252 gyermek elhelyezésére vállalkoztak. És mi a legjobban jellemző, a jelentkezők egyáltalán nem tehető emberek, nem gazdák vagy középosztálybeliek, hanem a legszegényebb proletárok.

A többi községben és faluban leginkább gazdák, kisbirtokosok vállalkoztak a gyermekek elhelyezésére.

Hösi halottként temetik el a fasiszták által meggyilkolt 16 zsidó partizánt

A Vörös Hadsereg felszabadító bevonulása előtt a németek és fasiszták 16 zsidó embert lölettek agyon Debrecenben mint partizánokat. Holttestüket a város különböző helyén, össze-vissza temették el. Most a sírokat kihantolják és az áldozatokat mint hősi halottakat temetik el vasárnap délután fél 3 órakor a zsidótemetőben. A temetésen Öry István főispán és Szabó Kálmán polgármester is megjelennek.

Napraforgó, tökmag és cukorrépa beszoigaitatása

A polgármester felhívja a gazdákat, hogy napraforgó-, tökmag- és cukorrépa-készletüket a város közlelmezése részére dolgozó Hajdúsági Konzervgyár (Dicszegi-út 2. sz.) részére sürgősen szolgáltatassák be.

A beszoigáltatott napraforgót, tökmagot és cukorrépat a gyár a kialakult napiáron készpénzben azonnal kifizeti.

Debrecenbe hozzák a Budapesten elfogott debreceni fasisztákat

A debreceni népbizottság érintkezésbe lépett a minisztériummal, hogy Budapest-ről Debrecenbe hozzák azokat a letartóztatott fasiszta háborús bűnösöket, akik nemzetellenes tevékenységüket Debrecenben fejtették ki és így a debreceni Népbizottság elé tartoznak.

Csokonai-színház

Ma, szombaton

**Egy bolond
százat csinál**

Zenés bolondság 3 felvonásban
Előadás kezdete fél 4 órakor
Telefonjegyrendelés: 110.

**Aranyat,
ezüstöt, briliánsat,
órá t m a g a s
á r o n v e s z**

Rollár órás
KOSSUTH-U. 4.

